

Anti-pestprotocol van De Belhamel & Het Facet

Elke school in Nederland is verplicht beleid te voeren op het aanpakken en voorkomen van pesten. Dat staat in de Wet Veiligheid op School. Met ons anti-pestprotocol laten we als school zien dat wij pesten serieus nemen, hoe wij preventief werken om pesten te voorkomen en hoe we dit aanpakken.

Inhoudsopgave:

1. Definitie van pesten	2
2. Preventieve maatregelen	3
3. Signalering en monitoring	4
4. Afspraken en regels	5
5. Aanpak bij pestsituaties	5
6. Rolverdeling en verantwoordelijkheden	5
7. Communicatie met ouders	6
8. Evaluatie en bijstelling	6
Bijlage 1 – sanctieladder	7
Bijlage 2 – routekaart pesten	9

1. Definitie van pesten

Om pesten te voorkomen en aan te pakken en een positieve groepssfeer te bevorderen, is het goed om te weten wat er onder pesten en online pesten wordt verstaan en wat het verschil is met plagen en ruzie.

Er is een duidelijk verschil tussen plagen en pesten:

Plagen:

- Het gebeurt af en toe.
- Iedereen is gelijk.
- Eerst plaagt de één en dan de ander weer.
- Het is voor de lol en nooit gemeen.
- Je kunt zeggen als het niet meer leuk is.
- Het is leuk voor iedereen.

Pesten:

- Het gebeurt vaak en voor langere tijd.
- Eén of meer kinderen spelen de baas.
- Het gaat altijd één kant op met vaak hetzelfde slachtoffer.
- Het is gemeen bedoeld en moeilijk te stoppen.
- Voor de één is het 'leuk', maar voor de ander niet.

Pesten verschilt ook duidelijk van ruzie:

Bij ruzie hebben leerlingen een conflict met elkaar. Ze wisselen over en weer argumenten uit op een emotionele (boze) manier. Beide leerlingen voelen zich sterk genoeg om de confrontatie aan te gaan waardoor er geen machtsongelijkheid is. Een ruzie leggen leerlingen meestal weer bij.

Online pesten

Veel pestgedrag tussen leerlingen speelt zich online af op sociale media en internet. Bij online pesten oftewel cyberpesten gaat het om onder meer buitensluiten op sociale media, bedreigen, afpersen, nep-accounts maken en het verspreiden van ongewenst beeldmateriaal.

2. Preventieve maatregelen

Onze school maakt gebruik van een methode voor sociaal-emotioneel leren. Deze wordt schoolbreed ingezet, zodat er een doorgaande lijn is en leerlingen én leerkrachten hierin dezelfde taal spreken. Deze methode is gericht op het creëren van een veilig schoolklimaat en geeft kinderen daarmee de tools om op een prettige manier met elkaar om te gaan. Deze methode is daarmee preventief van aard.

Ouders worden tweewekelijks meegenomen in het aanbod sociaal-emotioneel leren. Dit doen we o.a. door hierover te berichten via onze nieuwskanalen en het visueel te maken in de school.

Ook op het gebied van online pesten neemt onze school preventieve maatregelen. Zo besteden we in alle klassen aandacht aan mediawijsheid, waarbij leerlingen o.a. leren hoe om te gaan met sociale media (Hoe gedraag je je online? Wat deel je wel en wat deel je niet? Welke consequenties heeft jouw gedrag online? Wat doe je als je iets niet prettig vindt? Etc). Daarnaast vinden we het essentieel om, zeker bij online pesten, samen met ouders op te trekken, omdat het online pesten meestal buiten schooltijd gebeurt en/of doorgaat.

Tot slot zijn er gerichte lesmaterialen die de leerkracht indien nodig kan aanschaffen en inzetten om in de klas extra aandacht te besteden aan online pesten.

3. Signalering en monitoring

Signalering

Er zijn een aantal signalen die erop kunnen wijzen dat een kind gepest wordt. Het lastige is dat die signalen niet altijd optreden, niet altijd zichtbaar zijn en ook andere oorzaken kunnen hebben.

Hieronder een aantal signalen die *kunnen* duiden op pesten:

- Het kind is stiller geworden.
- Het kind heeft ineens geen vriendjes of vriendinnetjes meer of dat aantal neemt duidelijk af.
- Ineens 'haat' het kind andere kinderen of zegt dat de anderen hem 'haten'.
- Het kind heeft last van buikpijn, hoofdpijn en andere (vage) klachten.
- Soms wil het kind ineens niet meer mee gymmen of niet mee op schoolkamp.
- Het kind wil ineens niet meer met (bepaalde) andere kinderen samenwerken.

Monitoring

Wij maken op onze school gebruik van de meetinstrumenten SCOL, Leerling SCOL en de Monitor Sociale Veiligheid (MSV) om het sociaal-emotioneel welbevinden van leerlingen te meten en te volgen.

Daarnaast beschrijft de groepsleerkracht eventuele pestsituaties in de evaluatie van het groepsplan, zodat de leerkracht die het daaropvolgende jaar de groep heeft, kennis heeft van datgene wat er speelt en/of heeft gespeeld in de sociale context van de groep.

Toelichting SCOL, Leerling SCOL en Monitor Sociale Veiligheid (MSV)

SCOL:

De Sociale Competentie Observatie Lijst (SCOL) is een leerlingvolgsysteem voor sociale competentie, welbevinden en sociale veiligheid. Het meetinstrument SCOL is wetenschappelijk onderbouwd en voldoet aan de kwaliteitseisen die de Onderwijsinspectie stelt.

Met de SCOL-scores worden de sociale competenties van leerlingen systematisch in kaart gebracht door de leerkracht. Hiermee kunnen we onder anderen de ontwikkeling van sociale competenties op groeps- of op schoolniveau planmatig aanpakken en het welbevinden en de sociale veiligheid van onze leerlingen monitoren.

LeerlingSCOL

De LeerlingSCOL is een aanvullende module op de Sociale Competentie Observatie Lijst (SCOL) en wordt door de leerlingen zelf ingevuld. De LeerlingSCOL is ontwikkeld, omdat het van belang is te weten hoe leerlingen zelf denken over hun sociale competenties. Zo kan het oordeel van de leerkracht, gemeten met de SCOL, vergeleken worden met de resultaten van de LeerlingSCOL. De LeerlingSCOL is bedoeld voor leerlingen van groep 6 t/m 8.

MSV:

De Monitor Sociale Veiligheid (MSV) is een instrument om de sociale veiligheid van leerlingen te meten en te volgen. Deze monitoring is een wettelijke verplichting en is op onze school onderdeel van de leerlingvragenlijst van de Sociale Competentie Observatielijst (SCOL). De MSV is net zoals de LeerlingSCOL bestemd voor leerlingen van groep 6 t/m 8 van het basisonderwijs. Met de MSV wordt het oordeel van de leerling over zijn welbevinden, veiligheidsbeleving en aantasting van de sociale en fysieke veiligheid gemeten. De uitkomsten kunnen worden gebruikt bij het voeren van een sociaal veiligheidsbeleid.

4. Afspraken en regels

Op school zijn er duidelijke afspraken en regels over hoe we met elkaar omgaan. Deze regels worden bij de start van het schooljaar in de klassen gemaakt met de kinderen tijdens de zogenoemde Gouden Weken (eerste zes weken van het schooljaar). Deze regels worden door alle leerkrachten uitgedragen en komen dagelijks terug in het pedagogisch handelen. Daarnaast komen ook veel van deze afspraken en regels terug in de wekelijkse sociaal-emotionele lessen (zie hierboven).

Wanneer kinderen zich meermaals niet aan de regels houden, zijn we voorspelbaar in onze consequenties. Deze zijn terug te vinden in de **sanctieladder** (zie bijlage 1) en zijn gebaseerd op het **protocol schorsing en verwijdering** van ons scholenbestuur Fluks.

5. Aanpak van pestsituaties

- Als er bij ons een melding van pesten binnenkomt, spreken we eerst in vertrouwen met de gepeste leerling. De groepsleerkracht is degene die dit in principe als eerste doet. Ook de anti-pestcoördinator kan hierbij een rol in spelen, of een andere medewerker bij wie het kind zich veilig voelt (zie ook de **routekaart pesten** in bijlage 2).
- De leerkracht voert gerichte observaties uit.
- De leerkracht voert ook een gesprek met de (mogelijke) pester.
- Er worden duidelijke afspraken gemaakt met de pester en het gepeste kind en ouders worden geïnformeerd. De gemaakte afspraken worden na een week met de betrokkenen leerlingen geëvalueerd.
- Als de afspraken niet tot verbetering leiden, wordt er een gesprek gevoerd met ouders erbij. Zowel een gesprek met ouders/verzorgers van de pester als een gesprek met ouders/verzorgers van het gepeste kind. Consequenties (zie sanctieladder) van (het niet stoppen van) pestgedrag worden tijdens dit gesprek besproken.
- In de klas wordt aandacht besteed aan het thema pesten en het belang van het gedrag van de buitenstaanders, aangezien zij een belangrijke rol spelen in het doorbreken van de cirkel.
- De leerkracht registreert alles in ons leerlingvolgsysteem.

6. Rolverdeling en verantwoordelijkheden

In principe is de eigen leerkracht het eerste aanspreekpunt bij pestsituaties. Wanneer dit om wat voor reden dan ook niet wenselijk is, kunnen leerlingen en ouders terecht bij de anti-pestcoördinator. Dit is een deskundige in het aanpakken van fysiek en online pesten en coördineert het anti-pestbeleid.

De coördinator wijst leerlingen en hun ouders verder de weg binnen school, fungeert als vraagbaak voor collega's met vragen over pesten, implementeert het anti-pestprotocol en houdt het beleid actueel. Ook brengt de coördinator dit anti-pestbeleid regelmatig onder de aandacht van collega's, leerlingen en ouders en deelt hij/zij nieuwe ontwikkelingen.

De coördinator is een adviseur bij het aanpakken van pestproblemen, zowel voor leerkrachten als voor ouders en kinderen. Hierbij heeft de coördinator een brede blik die zich richt op het aanpakken en voorkomen van pesten in de school. Mocht het nodig zijn, zal de anti-pestcoördinator ook gesprekken hebben met kinderen en hun ouders.

De anti-pestcoördinator wordt door de groepsleerkracht geïnformeerd wanneer er een situatie van pesten in de groep speelt en heeft korte lijntjes met de ondersteuningscoördinator (OC-er).

In onze **routekaart pesten** (zie bijlage 2) kun je zien wie onze anti-pestcoördinator is en bij wie je wanneer terecht kunt.

7. Communicatie met ouders

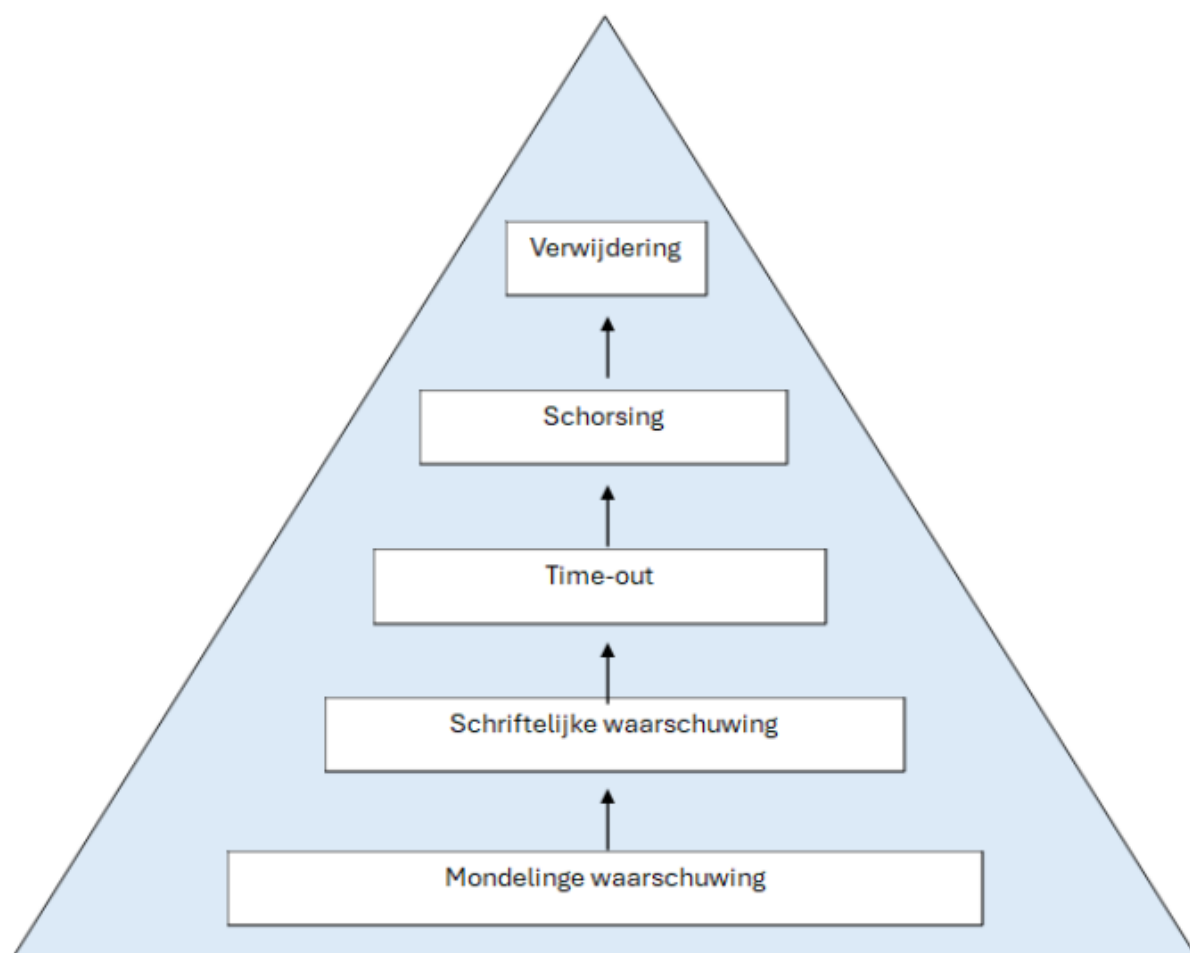
Aan het begin van het schooljaar worden ouders tijdens de informatiebijeenkomst geïnformeerd over het anti-pestbeleid van onze school. Daarnaast is dit beleid, evenals de routekaart, te vinden op onze website.

Bij individuele pestsituaties nemen wij ouders zoals hierboven beschreven mee in de stappen die we nemen. Hierbij is zorgvuldige communicatie belangrijk. Wij zullen daarom alle gesprekken fysiek voeren en niet via mail of telefoon.

8. Evaluatie en bijstelling

Het anti-pestbeleid wordt jaarlijks geëvalueerd. De anti-pestcoördinator is hiervoor verantwoordelijk. Waar nodig wordt het beleid bijgesteld. Hiervoor is input en feedback vanuit ouders, leerlingen en leerkrachten wenselijk en noodzakelijk.

Bijlage 1 – sanctieladder

Toelichting sanctieladder

Mondelinge waarschuwing

Deze waarschuwing aan de pester wordt gedaan door de eigen leerkracht. Ouders van de pester worden hierover geïnformeerd.

Schriftelijke waarschuwing

Deze wordt door de eigen leerkracht gedaan aan de pester en zijn/haar ouder(s).

Time-out

Een ernstig incident leidt tot een time-out met onmiddellijke ingang. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- In geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school onzegd.
- Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders/verzorgers onmiddellijk van het incident en de time-out gemotiveerd op de hoogte gebracht
- De ouders/verzorgers worden op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij is de groepsleerkracht en een lid van de directie van de school aanwezig.
- Van het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.
- De time-out maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie van de school.
- De time-out maatregel wordt na toepassing schriftelijk gemeld aan het bevoegd gezag.

Schorsing

Pas bij een volgend ernstig incident, of in het afzonderlijke geval dat het voorgevallen incident zo ernstig is, kan worden overgegaan tot een formele schorsing.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Het bevoegd gezag van de school wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.
- Het bevoegd gezag kan daarna met opgave van redenen een leerling voor maximaal één week schorsen.
- Het besluit tot schorsing wordt vervolgens schriftelijk aan de ouders bekendgemaakt.
- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school onzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.
- De betrokken ouders/verzorgers worden door de directie uitgenodigd voor een gesprek betreffende de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen. Van de schorsing en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders/verzorgers voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.
- Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan:
  - o Het bevoegd gezag
  - o De ambtenaar leerplichtzaken
  - o De inspectie onderwijs
- Schorsing langer dan één dag dient gemeld te worden bij de inspectie met opgave van redenen.
- Ouders kunnen beroep aantekenen bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag beslist uiterlijk binnen 14 dagen op het beroep

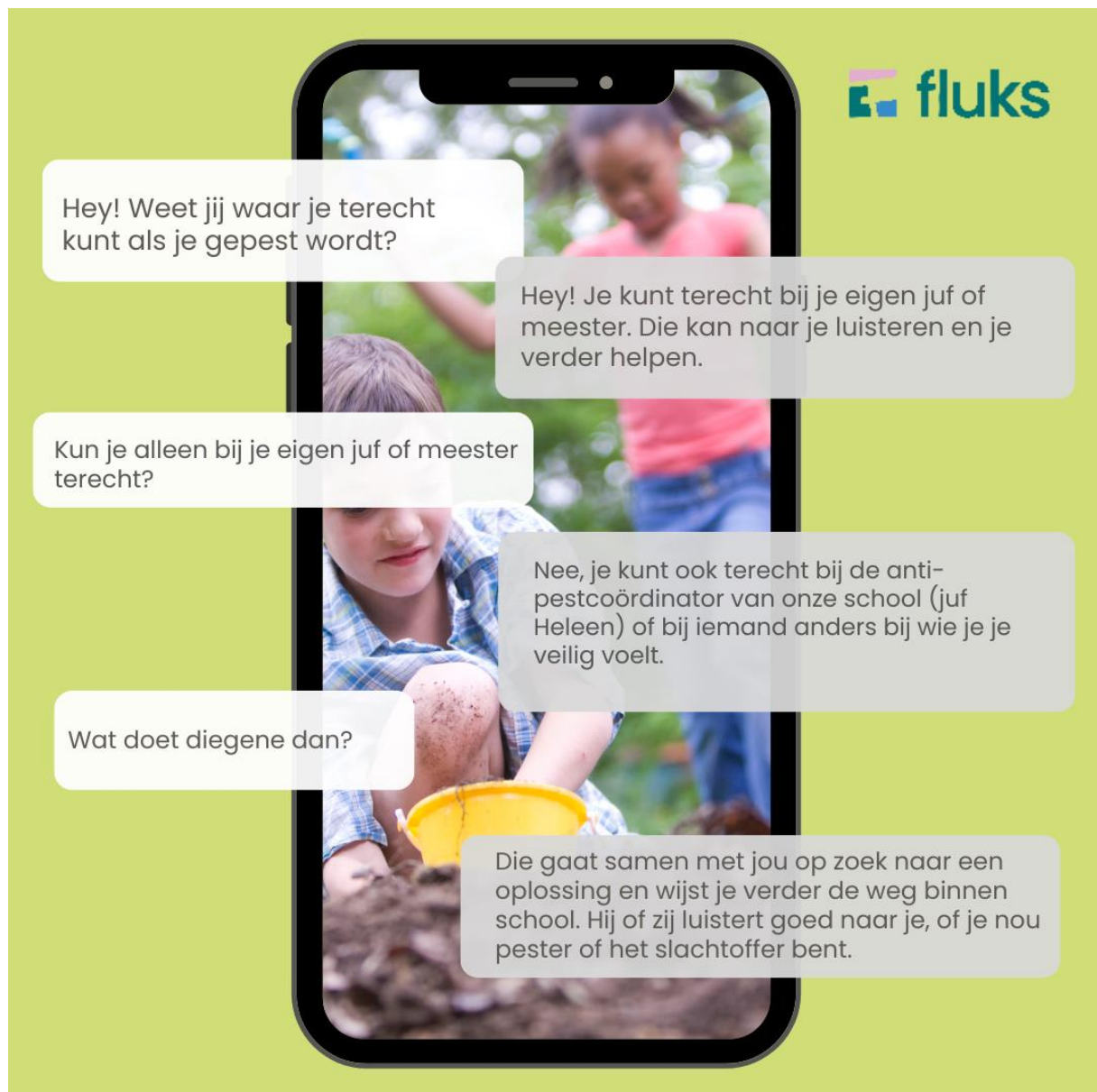
Verwijdering

Bij het zich meermaals voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bevoegd gezag.
- Voordat men een beslissing neemt, dient het bevoegd gezag de betrokken leerkracht en de directie te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt wat aan de ouders ter kennis worden gesteld en door de ouders voor gezien wordt getekend.
- Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar
  - o De ambtenaar leerplichtzaken
  - o De inspectie onderwijs
- Het bevoegd gezag informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift.
- De ouders krijgen de mogelijkheid binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen.
- Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift.
- Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.
- Een besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere basisschool of een andere school voor speciaal onderwijs is gevonden om de leerling op te nemen of dat aantoonbaar is dat het bevoegd gezag, gedurende acht weken, er alles aan heeft gedaan om de leerling elders geplaatst te krijgen.

Bijlage 2 – routekaart pesten

Waar en wanneer kan ik de anti-pestcoördinator vinden?

Juf Heleen is er van maandag t/m vrijdag. Je vindt haar in groep 5.

Mag ik haar ook bellen of mailen?

Ja, dat mag ook. Ze zal dan proberen zo snel mogelijk een afspraak te maken met jou. Mailen kan naar heleenvangestel@fluksmail.nl. Bellen kan naar het algemene telefoonnummer van school.

Thanks!

Graag gedaan!